

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-
ΕΜΠΟΡΙΟΥ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2007-2013»**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΔ

1.1 Να διευκρινισθεί η φράση : «Οι δαπάνες των έργων θα πρέπει να συνδέονται με τον/τους ΚΑΔ της επένδυσης, σύμφωνα με την ενότητα 6.1 του Οδηγού Εφαρμογής και το Παράρτημα II αυτού. Συνεπώς, εάν κατά την πιστοποίηση του έργου από τον ΕΦΕΠΑΕ διαπιστωθεί ότι δαπάνες εξυπηρετούν μη επιλέξιμες δραστηριότητες θα περικόπτονται» που υπάρχει στις αποφάσεις ένταξης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κατά την υλοποίηση της επένδυσης, μία δαπάνη η οποία :

- ✓ αναφέρεται στο Τεχνικό Παράρτημα, όπως κάθε φορά ισχύει
- ✓ περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VII Επιλέξιμες Δαπάνες
- ✓ συνδέεται και εξυπηρετεί τον επιλέξιμο ΚΑΔ Επένδυσης θεωρείται καταρχήν επιλέξιμη και δύναται να πιστοποιηθεί.

Διαφοροποίηση από τα παραπάνω κατά την επαλήθευση και πιστοποίηση, απαιτεί αιτιολόγηση και πρέπει να καταγράφεται στις αντίστοιχες εκθέσεις.

1.2 Σε περίπτωση που κάποια επιχείρηση έχει εγκριθεί για περισσότερους από έναν επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης, δύναται να καταργήσει μέρος αυτών;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η επιχείρηση, δύναται να καταργήσει μέρος των ΚΑΔ επένδυσης για τους οποίους έχει εγκριθεί, λαμβάνοντας όμως υπόψη τις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου και τη συνάφεια αυτών με τους εναπομείναντες ΚΑΔ. Σημειώνεται ότι θα γίνεται ενδεικτική επαναβαθμολόγηση για το κλαδικό κριτήριο.

1.3 Υπό σύσταση επιχείρηση η οποία κατά το πρώτο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης προσκομίζει βεβαίωση μεταβολής εργασιών στην οποία εκτός του επιλέξιμου ΚΑΔ εμφανίζονται και μη επιλέξιμοι, οι οποίοι επωφελούνται της παρούσας επένδυσης. Γίνεται «σύσταση» για διακοπή, δεν γίνεται δεκτό το αίτημα, ή το ανωτέρω κρίνεται κατά την επαλήθευση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η επιχείρηση έχει δικαίωμα να προσθέσει όσους και όποιους ΚΑΔ κρίνει ότι είναι απαραίτητοι για την υποστήριξη της δραστηριότητάς της. Αναφορικά με τις δαπάνες επένδυσης, αυτές πρέπει, σύμφωνα με σχετικό όρο των αποφάσεων ένταξης, να συνδέονται με τον επιλέξιμο ΚΑΔ.

Σχετικές αναφορές απαιτείται να υπάρχουν στη Έκθεση Επαλήθευσης – Πιστοποίησης που θα συνταχθεί.

1.4 Υφιστάμενη επιχείρηση έχει πραγματοποιήσει διακοπή των μη επιλέξιμων ΚΑΔ πριν την ημερομηνία υποβολής και, κατά το αρχικό στάδιο της υλοποίησης της επένδυσης, ενεργοποίησε ξανά τους μη επιλέξιμους ΚΑΔ. Πως θα ελέγχεται και πως θα αντιμετωπίζεται το παραπάνω ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν απαιτείται και δεν προβλέπεται κάπου στο Κανονιστικό Πλαίσιο η ανάγκη να ελεγχθεί το παραπάνω γεγονός. Η επένδυση εγκρίθηκε σε επιλέξιμο/ους ΚΑΔ. Οι δαπάνες πρέπει, σύμφωνα με σχετικό όρο των αποφάσεων ένταξης, να συνδέονται με τον/τους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ επένδυσης.

2. ΘΕΜΑΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

2.1 Πώς θα αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις καθολικής κατάργησης βαθμολογούμενων δαπανών (καινοτομία, προστασία περιβάλλοντος); Θα πραγματοποιείται επαναβαθμολόγηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για την περίπτωση που περιγράφεται στο ερώτημα, αλλά και για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

Αν για να γίνει αυτό, απαιτηθεί επαναβαθμολόγηση, τότε αυτή θα γίνει.

2.2 Θα επιτρέπεται η αλλαγή νομικής μορφής σε υπό σύσταση εταιρεία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για την περίπτωση που περιγράφεται στο ερώτημα, αλλά και για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

2.3 Άλλαγή εταιρικής /μετοχικής σύνθεσης: Πως θα αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις όπου ο βαθμολογούμενος εταίρος αποχωρεί και το μερίδιό του μοιράζεται στους υπολοίπους ή το αναλαμβάνει κάποιος καινούργιος εταίρος ή μέτοχος; Θα γίνεται επαναβαθμολόγηση της πρότασης; Εάν παραμένει στην επιχείρηση (ως εργαζόμενος) και δηλώνεται ως διευθυντικό στέλεχος προκύπτει θέμα επαναβαθμολόγησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο ερώτημα, αλλά και για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

3. ΘΕΜΑΤΑ ΑΔΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

3.1 Θεωρούνται επιλέξιμες οι υπό σύσταση τουριστικές επιχειρήσεις επιπλωμένων κατοικιών καθώς και οι τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις, που έχουν αδειοδοτηθεί ή θα αδειοδοτηθούν για την ανέγερση οικοδομής με οικοδομική άδεια η οποία αναφέρεται σε «Οικεία» και στην συνέχεια προσκομίζουν σήμα ΕΟΤ;

Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το ΦΕΚ 557 Β' 23/10/1987, σελ. 5444, παράγραφος Ε: «Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια, αποτελούν μέρος της μόνιμης κατοικίας του ιδιοκτήτη ή του μισθωτή και παραχωρούνται με τα έπιπλα και το λοιπό εξοπλισμό καθώς και με δικαίωμα χρήσης των χώρων υγιεινής σε τουρίστες με μίσθωμα για προσωρινή διαμονή» καθώς και στη σελ. 5568, παράγραφος 2: «Οι Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες μπορούν να βρίσκονται εντός σχεδίου πόλεων ή σε οικισμούς ή σε περιοχές εκτός σχεδίου εντός ΖΟΕ ή εκτός σχεδίου και οικοδομούνται με όρους δόμησης κατοικίας».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι είναι επιλέξιμες, εφόσον τηρηθούν τα προβλεπόμενα περί αδειοδότησης και Σήμανσης ΕΟΤ.

4. ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ-ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

4.1 Ποιος αντιμετωπίζεται η περίπτωση που μία επιχείρηση, είτε ενταγμένη, είτε δυνητικά ενταγμένη στο πρόγραμμα, θέλει να κάνει μεταβίβαση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η μεταβίβαση επιχείρησης εν γένει, θεωρείται τροποποίηση.

Για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

4.2 Είναι αποδεκτές οι συγχωνεύσεις και με ποιους όρους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι συγχωνεύσεις είναι καταρχήν αποδεκτές ως τροποποίησεις.

Για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

Επίσης πρέπει να εξασφαλίζεται η συνέχιση της επιδοτούμενης δραστηριότητας.

5 ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

5.1 Μέτοχος ο οποίος έχει υποβάλει σε υπό σύσταση εταιρεία η οποία έχει εγκριθεί, θέλει να μπει μέτοχος και σε άλλη υπό σύσταση εταιρεία η οποία έχει επίσης εγκριθεί. Είναι αποδεκτό αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εξετάζεται κατά περίπτωση, ως τροποποίηση.

Για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

Τονίζεται σε κάθε περίπτωση, ότι πρόκειται για κρατικές ενισχύσεις, ότι η εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων δεν πρέπει να οδηγεί σε καταστρατήγηση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, ότι τα χορηγούμενα και αναγνωριζόμενα ποσά θα πρέπει να είναι τα απολύτως αναγκαία και αναλογικά για την επίτευξη των σκοπών της δημόσιας χρηματοδότησης και ότι σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να είναι διαφανείς.

5.2 Μία επιχείρηση η οποία έχει ενταχθεί ως Υπό σύσταση με μορφή Ο.Ε. μπορεί να συνεχίσει να είναι εντασσόμενη εάν αποχωρήσει μετά την σύσταση ο ένας εταίρος και η επιχείρηση θα πρέπει να μετατραπεί σε ατομική; Σε αυτή την περίπτωση εάν ο παραμένων μέτοχος έχει κλείσει πρόσφατα την υπάρχουσα επιχείρηση του προκειμένου να συμμετάσχει στην νέα υπάρχει πρόβλημα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κάθε περίπτωση εξετάζεται ως τροποποίηση.

Για κάθε τροποποίηση εν γένει, πρέπει να εξετάζεται αν διαφοροποιούνται ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας με αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου. Για να εξεταστεί αυτό, πρέπει να προσκομίζεται ή, αν όχι, να ζητείται, κάθε απαιτούμενο στοιχείο.

5.3 Οι δυνητικοί δικαιούχοι που είναι Υπό-σύσταση, και συσταθούν ως «υπό-ϊδρυση» και όχι κανονικά (δηλαδή δεν θα έχουν λάβει ΚΑΔ) και πληρούν όλες τις προϋποθέσεις της απόφασης, εντάσσονται στο πρόγραμμα ή όχι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Μπορούν να ενταχθούν μόνο όταν, το γεγονός της μη αναγραφής του ΚΑΔ της επένδυσης στη βεβαίωση έναρξης εργασιών των επιχειρήσεων αυτών, δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα αλλά στις ισχύουσες για αυτές φορολογικές διατάξεις.

Εξάλλου, στη φάση υποβολής και αξιολόγησης προτάσεων, δόθηκε η δυνατότητα σε επιχειρήσεις με παρόμοιο καθεστώς έναρξης και λειτουργίας να υποβάλλουν πρόταση στο Πρόγραμμα στον καταληκτικό ΚΑΔ.

6 ΘΕΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

6.1 Μπορούν να γίνουν αποδεκτές Εγγυητικές επιστολές από ΤΣΜΕΔΕ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι μπορούν. Σύμφωνα με τον Οδηγό, για τη λήψη προκαταβολής απαιτείται η προσκόμιση εγγυητικής επιστολής προκαταβολής από «αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα».

Εξυπακούεται ότι η εγγυητική επιστολή πρέπει να έχει εκδοθεί υπέρ του Δικαιούχου.

6.2 Θα γίνεται απομείωση των εγγυητικών με την καταβολή ενδιάμεσων δόσεων Δημόσιας Δαπάνης ?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Επιτρέπεται απομείωση των εγγυητικών με την καταβολή ενδιάμεσων δόσεων Δ.Δ. όπως ορίζεται στην ενότητα 15 του οδηγού εφαρμογής του προγράμματος.

7. ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

7.1 Αύξηση κλινών (εφόσον δεν ξεπερνάει τις 100) επιτρέπεται στα επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον τουρισμό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι επιτρέπεται.

Διευκρινίζεται ότι η αύξηση κλινών είναι τροποποίηση Φυσικού Οικονομικού Αντικειμένου και, εντέλει, Αύξηση Φυσικού Αντικειμένου. Ως τέτοια θα εξεταστεί.

7.2 Μείωση κλινών επιτρέπεται στα επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον τουρισμό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι επιτρέπεται.

Διευκρινίζεται ότι η μείωση κλινών είναι τροποποίηση Φυσικού Οικονομικού Αντικειμένου και, εντέλει, Μείωση Φυσικού αντικειμένου. Ως τέτοια θα εξεταστεί.

8. ΘΕΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

8.1 Λειτουργικές δαπάνες για την κάλυψη του 30% των δυνητικά εντασσόμενων, είναι επιλέξιμες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εφόσον στο σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού υπάρχουν και λειτουργικές δαπάνες, είναι επιλέξιμες για την κάλυψη του 30% των δυνητικά εντασσόμενων, καθώς αποτελούν μέρος του επενδυτικού σχεδίου.

8.2 Αν ναι πως θα υπολογίζονται; Π.χ. μπορεί κάποιος να φέρει προκαταβολικά εξόφληση ενοικίων 12 μηνών ή πιστοποιούνται μόνο υλοποιηθείσες δαπάνες που θα λογίζονται από την έναρξη επιλεξιμότητας λειτουργικών δαπανών μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τέτοιου τύπου δαπάνες δύνανται να εξομοιωθούν με προκαταβολές. Επομένως, μπορούν να πιστοποιηθούν με βάση τις ειδικότερες απαιτήσεις περί προκαταβολών.

8.3 Για τις εγκεκριμένες υπό σύσταση επιχειρήσεις, που έχουν εγκριθεί για λειτουργικές δαπάνες οι οποίες στηρίχθηκαν σε πρόβλεψη και υπολογίσθηκαν μηνιαία. Σε περίπτωση που το μηνιαίο ποσό είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν κατά την υποβολή (π.χ. ΔΕΗ 100 ευρώ/μήνα ενώ στην πραγματικότητα ο λογαριασμός αναγράφει 300 ευρώ για τη διμηνία, δηλ. 150 ευρώ το μήνα). Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να υπολογιστεί το πραγματικό ποσό και αν ναι θα πρέπει να συνοδεύεται με αίτημα τροποποίησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εντός της κατηγορίας δαπάνης «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ» επιτρέπεται η μεταφορά δαπάνης (π.χ. μικρότερη ΔΕΗ μεγαλύτερος ΟΤΕ) χωρίς Αίτημα τροποποίησης, αρκεί :

- και οι δύο δαπάνες να είχαν εγκριθεί ως «είδος δαπάνης»
- να μην ξεπεραστεί το εγκεκριμένο ποσό για την κατηγορία συνολικά.

8.4 Για ποιο χρονικό διάστημα είναι επιλέξιμες οι λειτουργικές δαπάνες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι λειτουργικές δαπάνες είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

8.5 Μια νέα επιχείρηση που έχει κάνει έναρξη το 2012 και θέλει να επιδοτηθεί για την λειτουργική δαπάνη του ενοικίου της από τον Ιούνιο του 2013 αλλά το μισθωτήριο είναι του 2012 μπορεί να το επιδοτηθεί ή θα απενταχθεί λόγω του γεγονότος ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είναι του 2012;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι λειτουργικές δαπάνες ενοικίων είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου. Επομένως, οι δαπάνες στην περίπτωση ανωτέρω είναι επιλέξιμες. Κατ' αναλογία, οικοδομική άδεια που έχει εκδοθεί το 2012 δεν καθιστά μη επιλέξιμες τις κτιριακές δαπάνες.

8.6 Για την ένταξη δυνητικά δικαιούχου μπορεί να γίνει δεκτή η αγορά εξοπλισμού από προμηθευτή εξωτερικού, με εξόφληση πριν τις 20/03/2014 αλλά παράδοση αυτού στην επιχείρηση μετά τις 20/03/14;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η εξόφληση ή η μερική πληρωμή προμηθευτή εξωτερικού/εσωτερικού πριν από την παράδοση του εξοπλισμού, θεωρείται προκαταβολή. Επομένως, μπορεί να πιστοποιηθεί με βάση τις ειδικότερες απαιτήσεις περί προκαταβολών.

9. ΘΕΜΑΤΑ ΛΗΨΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

9.1 Στα παραδοτέα για χορήγηση προκαταβολής αναφέρεται μεταξύ άλλων Μισθωτήριο ή Συμβόλαιο ιδιοκτησίας. Σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται κτιριακές δαπάνες υπάρχει κάποιος χρονικός περιορισμός στην διάρκεια του μισθωτηρίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Απαιτούνται νομιμοποιητικά έγγραφα όσον αφορά στην εγκεκριμένη θέση εγκατάστασης της επένδυσης (πχ Συμβόλαιο Ιδιοκτησίας, Μισθωτήριο, Άδεια εγκατάστασης, Άδεια λειτουργίας κλπ), χωρίς να υφίσταται χρονικός περιορισμός σε αυτά.

9.2 Προκαταβολές της συνολικής δαπάνης για αμοιβές συμβούλων (ISO) γίνονται αποδεκτές ακόμα και αν δεν υπάρχει κανένα από τα αντίστοιχα παραδοτέα της δαπάνης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι, εφόσον υπάρχει το αντίστοιχο συμφωνητικό.

9.3 Είναι δυνατή η προσκόμιση περισσότερων της μίας εγγυητικών επιστολών και από διαφορετικές τράπεζες με το αίτημα προκαταβολής μίας επιχείρησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι, είναι δυνατή η προσκόμιση περισσότερων της μίας εγγυητικών επιστολών και από διαφορετικές τράπεζες για τη λήψη προκαταβολής.

10. ΘΕΜΑΤΑ LEASING

10.1 Μισθώματα για δαπάνες leasing που αναφέρεται στη σύμβαση ότι θα αποκτηθεί η κυριότητα μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, μπορούν να πιστοποιηθούν στα ενδιάμεσα αιτήματα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΝΑΙ, θα γίνονται δεκτές εφόσον στη ΣΥΜΒΑΣΗ LEASING προβλέπεται τουλάχιστον το δικαίωμα απόκτησης της κυριότητας.

Στην ολοκλήρωση του έργου, θα ελέγχεται αν αποκτήθηκε η κυριότητα και θα επιστρέφεται ή όχι η Δημόσια Δαπάνη που δόθηκε για τα μισθώματα LEASING.

11. ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

11.1 Ποιο είναι το μέγιστο ποσοστό δανείου που μπορεί να λάβει μία επιχείρηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα, δεν υπάρχει περιορισμός στο ύψος του δανείου, όταν το δάνειο παρέχεται αποκλειστικά με τραπεζικούς πόρους.

Ωστόσο, όταν το δάνειο είναι συγχρηματοδοτούμενο (ΤΕΠΙΧ, JEREMIE, και δάνεια με πόρους Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που παρέχονται με την υποστήριξη του ΕΣΠΑ), τότε, κατά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, το άθροισμα των πόρων της χρηματοδότησης του ΕΣΠΑ δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος του έργου.

Για κάθε δάνειο η Τράπεζα είναι αρμόδια να διασφαλίσει ότι το άθροισμα [δάνειο + επιχορήγηση Προγράμματος] είναι μικρότερο ή ίσο του προϋπολογισμού του επιχειρηματικού σχεδίου που δανειοδοτείται. Εάν το δάνειο περιλαμβάνει επιδότηση επιτοκίου ή προμήθειας εγγυοδοσίας, τότε το ακαθάριστο Ισοδύναμο επιχορήγησης (AIE) της επιδότησης αυτής αθροιζόμενο με το δανειακό κεφάλαιο που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση και την επιχορήγηση δεν πρέπει να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του επιχειρηματικού σχεδίου που δανειοδοτείται.

11.2 Δάνειο στο ύψος του 20% του επενδυτικού σχεδίου με CASH COLLATERAL θεωρείται αποδεκτός τρόπος δανείου για να ενταχθεί μία επιχείρηση εάν η σύμβαση αναφέρει ότι το δάνειο έχει εκδοθεί για τις ανάγκες του επενδυτικού σχεδίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι, θεωρείται αποδεκτός τρόπος δανείου. Οι εξασφαλίσεις αφορούν αποκλειστικά στη δανειακή σύμβαση που ακολουθεί την τραπεζική πολιτική και δεν αποτελούν αντικείμενο ελέγχου. Στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων δανείων τηρούνται οι όροι υλοποίησης αυτών.

11.3 Μέχρι πότε μπορεί να γίνει η αποπληρωμή του δανείου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν υπάρχει σχετικός περιορισμός από το Πρόγραμμα για τον χρόνο αποπληρωμής του δανείου. Η κρατική ενίσχυση-εφόσον υπάρχει υπολογίζεται τη στιγμή υπογραφή της δανειακής σύμβασης.

11.4 Σε περιπτώσεις χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΕΤΕΑΝ ή άλλων φορέων τα οποία προβλέπουν επιδότηση επιτοκίου:

i. Σε περίπτωση χρήσης ενός τέτοιου χρηματοδοτικού εργαλείου, οι τόκοι οι οποίοι θα επιδοτηθούν θα πρέπει να αφαιρεθούν από την εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη του προγράμματος Ενίσχυσης ΜμΕ. Ποιοι τόκοι θα ληφθούν υπόψη; Το σύνολο των τόκων ή οι τόκοι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης;

Πχ. Μεταποιητική Επιχείρηση, Εγκεκριμένος προϋπολογισμός 300.000,00€, Δημόσια Δαπάνη 150.000,00€, Χρηματοδότηση (μέσω ΕΤΕΑΝ) 100.000,00€ με 10ετή διάρκεια και 4% επιδοτούμενο επιτόκιο ήτοι 21.494,17€ τόκοι για όλα τα χρόνια, ή 4.758,84€ τόκοι για το πρώτο 15μηνο (χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης επένδυσης). Ποιο ποσό θα αφαιρεθεί από την τελική εκταμίευση;

ii. Στο παραπάνω παράδειγμα σε περίπτωση που παρακρατηθούν οι τόκοι από την τελική εκταμίευση και έπειτα από ένα χρόνο ο επενδυτής θελήσει να εξοφλήσει ολοσχερώς το δάνειο τι γίνεται; Θα του επιστραφούν χρήματα με την μορφή επιχορήγησης και πάλι για τους τόκους που δεν θα χρειαστεί να πληρωθούνε από το ΕΤΕΑΝ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Σε περίπτωση χρήσης χρηματοοικονομικού εργαλείου που εμπεριέχει ενίσχυση, η Τράπεζα υπολογίζει το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (AIE) , εκπεφρασμένο σε €, για να ορίσει το ποσό της ενίσχυσης που έχει χορηγηθεί, δηλαδή το ποσό που θεωρείται ότι έχει λάβει η επιχείρηση μέσω της επιδότησης επιτοκίου ή της επιδότησης της προμήθειας εγγυοδοσίας του δανείου. Το AIE του δανείου συνήθως αναγράφεται στη δανειακή σύμβαση. Αν δεν αναγράφεται, κοινοποιείται στην επιχείρηση από την Τράπεζα όποτε ζητηθεί. Ως ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης θεωρείται η ημερομηνία υπογραφής της δανειακής σύμβασης.

β) Στην περίπτωση που το δάνειο αποπληρώνεται νωρίτερα ή εκταμιεύεται μερικώς, το AIE θα είναι μικρότερο. Υπολογίζεται από την Τράπεζα εκ νέου και ενημερώνεται σχετικά ο δανειολήπτης, οπότε το ποσό που τελικά συνυπολογίζεται με την επιχορήγηση του Προγράμματος και «αφαιρείται» είναι σύμφωνα με το δάνειο που χορηγήθηκε.

12. ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

12.1 Επιχείρηση ενταγμένη στο νέο ΠΕΠ δεν διαθέτει μισθωτήριο συμβόλαιο 8-ετίας. Μπορεί να εντάξει στη δράση αντλία θερμότητας και fan coil χωρίς να απαιτείται μισθωτήριο συμβόλαιο;

Σημείωση: Η επιχείρηση θα αιτείται επιδότησης μόνο για την αντλία θερμότητας και τα fan coil χωρίς να περιλαμβάνεται η εγκατάσταση και η σύνδεση με τα καλοριφέρ για την αντλία θερμότητας.

Δηλαδή η αντλία θερμότητας ως μηχάνημα (χωρίς τα υλικά σύνδεσης με τα καλοριφέρ σωλήνες καλώδια κλπ) σε ποια κατηγορία εντάσσεται; Στις δαπάνες Κτιριακών ή στις δαπάνες εξοπλισμού;

(Το ερώτημα επικεντρώνεται στην απαίτηση μισθωτηρίου συμβολαίου)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κάθε δαπάνη, είτε εγκεκριμένη είτε υποβαλλόμενη σε Αίτημα τροποποίησης, πρώτα εντάσσεται σε Κατηγορία Δαπάνης και, στη συνέχεια, υλοποιείται και πιστοποιείται με βάση της απαιτήσεις της Κατηγορίας στην οποία εντάχθηκε.
Οι δαπάνες της ερώτησης δύνανται να ενταχθούν είτε :

- στην Κατηγορία «Κτιριακά»
- στην Κατηγορία «Μηχανήματα - Εξοπλισμός παραγωγής - Λοιπός Εξοπλισμός»
- στην Κατηγορία «Εξοπλισμός και Εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος και εξοικονόμησης ενέργειας»
αναλόγως των ειδικότερων προδιαγραφών και της προσφοράς που υποβλήθηκε/θα υποβληθεί για αυτές.

12.2 Για μεγάλο μέρος των επιχειρήσεων (μηχανικοί, τεχνικές δραστηριότητες, εμπόριο κλπ) δεν είναι δυνατή η έκδοση αδειών μεταφορικών μέσων επαγγελματικής χρήσης, παρά μόνο μικτής. Πως αντιμετωπίζονται τέτοιες περιπτώσεις που η υποχρέωση περί επαγγελματικής αυστηρά χρήσης δεν θα τηρείται, όχι όμως με υπαιτιότητα της επιχείρησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

'Οπως έχει ήδη απαντηθεί σε προηγούμενες σχετικές ερωτήσεις, η απαίτηση του Οδηγού στην Κατηγορία «Μεταφορικά μέσα» περί επιλεξιμότητας «...αυτοκινούμενων μεταφορικών μέσων επαγγελματικής και μόνον χρήσης ...» καθώς και στην προσκόμιση «...άδειας πρώτης κυκλοφορίας με τις απαιτούμενες σφραγίδες και θεωρήσεις όπου να τεκμαίρεται η επαγγελματική χρήση του μεταφορικού μέσου» είναι αναμφισβήτητη.

12.3 Επιχείρηση έχει προσθέσει τον ΚΑΔ επένδυσης πριν την υποβολή της πρότασης και μετά την προκήρυξη του προγράμματος. Για τις περιφέρειες που υπάγονται στον κανόνα De minimis ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών είναι η 11.01.2013 ή η ημερομηνία προσθήκης του ΚΑΔ επένδυσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για τις περιφέρειες που υπάγονται στον κανόνα De minimis, ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η 11/1/2013 για τις Κατηγορίες δαπανών με α/α (1) έως και (9) και η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασής τους για τις Λειτουργικές δαπάνες (Κατηγορία με α/α (10)).

Οι απαιτήσεις του Οδηγού του Προγράμματος σχετικά με :

- την έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών των επενδύσεων
- τις προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων
είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

12.4 Δύναται συνδεδεμένη επιχείρηση να τιμολογήσει υπηρεσία στην εξεταζόμενη προς ενίσχυση επιχείρηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι δύναται. Εξυπακούεται ότι, οι όποιες τιμολογήσεις πρέπει να γίνουν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Οδηγού του Προγράμματος και θα κριθούν

για το εύλογο του κόστους και για το εργολαβικό κέρδος που, ενδεχομένως, θα εμπεριέχεται σε αυτό.

12.5 Σύμφωνο συνεργασίας θεωρημένο από την ΔΟΥ σε συνδυασμό με προκαταβολή έναντι εργασιών θεωρείται αποδεκτός τρόπος πιστοποίησης κάλυψης του 30% του έργου ακόμα και αν δεν έχει εκδοθεί η οικοδομική άδεια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Προκαταβολή έναντι εργασιών θεωρείται αποδεκτός τρόπος πιστοποίησης κάλυψης του 30% του έργου. Απαιτείται να προσκομίζεται αναλυτική προσφορά ή συμφωνητικό μεταξύ επενδυτή-προμηθευτή, και παραστατικά εξόφλησης.

12.6 Ποιο είδος κοινόχρηστης δαπάνης θεωρείται επιλέξιμο στα πλαίσια του Προγράμματος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι κοινόχρηστες δαπάνες ενισχύονται στο πλαίσιο της Κατηγορίας Λειτουργικές δαπάνες.

Επιλέξιμες είναι όσες κοινόχρηστες δαπάνες αφορούν στη Δικαιούχο επιχείρηση. Εξαιρούνται οι δαπάνες ιδιοκτητών.

13. ΘΕΜΑΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ-ΕΡΓΩΝ

13.1 Σε περίπτωση που τα επενδυτικά σχέδια περιλαμβάνουν κτιριακές εργασίες για τις οποίες απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, εάν αυτή δεν μπορεί να εκδοθεί έως τις 28/2/14, μπορεί ο επενδυτής να καταθέσει αίτημα επαλήθευσης για εξοπλισμό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι μπορεί. Μέχρι και την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου οικονομικού αντικειμένου, διοικητικά θα κριθεί το επιλέξιμο των δαπανών αυτών.

13.2 Στον Τουρισμό, εφόσον πρόκειται για ανέγερση, οι δικαιούχοι δεν μπορούν: α) να καταθέσουν αίτηση για έκδοση Σήματος ΕΟΤ αν δεν έχουν ολοκληρώσει πρώτα τις εργασίες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του καταλύματος και β) στις από 22/11/2013 επιστολή διευκρινίσεων σχετικά με την διαδικασία ένταξης και ενίσχυσης των δυνητικά εντασσόμενων έργων αναφέρεται ότι :

«Σε περίπτωση που το αίτημα αφορά υπό σύσταση επιχείρηση συνοδεύεται..... βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας στην οποία περιλαμβάνονται ο/οι επιλέξιμοι ΚΑΔ της επένδυσης».

Ποιος ο χειρισμός τέτοιων περιπτώσεων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Απαιτείται βεβαίωση έναρξης εργασιών στην οποία θα εμφανίζεται ο ΚΑΔ 41.20.20.01 Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους.

Τέτοια έργα μπορούν να ενταχθούν οριστικά, μόνο όταν το γεγονός της μη αναγραφής του ΚΑΔ της επένδυσης στη βεβαίωση 'Έναρξης Εργασιών των επιχειρήσεων, δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα αλλά στις ισχύουσες για αυτές φορολογικές διατάξεις.

Στη φάση υποβολής και αξιολόγησης προτάσεων, δόθηκε η δυνατότητα σε επιχειρήσεις με παρόμοιο καθεστώς έναρξης και λειτουργίας, να υποβάλλουν πρόταση στο Πρόγραμμα στον καταληκτικό ΚΑΔ.

13.3 Μπορεί να γίνει δεκτό δάνειο από χώρα του εξωτερικού (εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και εκτός αυτής);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Είναι αποδεκτό, με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Οδηγού και των Αποφάσεων Ένταξης.

13.4 Μπορεί κάποιος δυνητικός δικαιούχος να προσκομίσει έγκριση δανείου προκειμένου να ενταχθεί στο πρόγραμμα και στη συνέχεια να μην προχωρήσει στη συμβασιοποίηση ή/και εκταμίευση του δανείου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι, καθώς προϋπόθεση ένταξης των δυνητικά δικαιούχων αποτελεί η έγκριση τραπεζικού δανεισμού και όχι η λήψη του. Σύμφωνα με την ενότητα 16.2 «Λοιπές Τροποποιήσεις» του οδηγού εφαρμογής, σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση. Η αλλαγή αυτή ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης/ πιστοποίησης και εξετάζεται απευθείας σε αυτό.

13.5 Προκαταβολές σε προμηθευτές για την εκτέλεση εργασιών είναι επιλέξιμες δαπάνες για την εκπλήρωση του κριτηρίου του 30% στους δυνητικά δικαιούχους; Θα πρέπει να προσκομιστούν αποδεικτικά στοιχεία καταβολής της προκαταβολής και αν ναι ποια θα είναι αυτά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι προκαταβολές σε προμηθευτές θα γίνονται δεκτές και για τους δυνητικά δικαιούχους όπως προβλέπεται και για τους εγκεκριμένους σύμφωνα με τον Οδηγό του προγράμματος. Τα αποδεικτικά στοιχεία που θα προσκομίζονται, θα είναι τα αντίστοιχα προσκομισθέντα των εγκεκριμένων.

13.6 Οι δυνητικά δικαιούχοι, έχουν δυνατότητα λήψης προκαταβολής, με προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής; Αν ναι, μπορεί η προκαταβολή αυτή να καλύψει την επιχείρηση αναφορικά με την υποχρέωση του 30% έως τις 20/3/2014;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι δυνητικά δικαιούχοι δεν έχουν δυνατότητα λήψης προκαταβολής.

13.7 Δυνητικά εγκεκριμένη επιχείρηση επιθυμεί να κάνει ένσταση για αύξηση του προϋπολογισμού καθώς πραγματοποιήθηκε λάθος στην αξιολόγηση και απορρίφτηκε ποσό 70.000 ευρώ. Το 30% που έχει η επιχείρηση υποχρέωση να υλοποιήσει έως 20 Μαρτίου 2014, πάνω σε πιο ποσό θα υπολογισθεί καθώς θα εκκρεμεί η ένσταση για αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι προϋποθέσεις που τέθηκαν για τις δυνητικά εντασσόμενες επενδύσεις, κρίνονται επί του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού τους, όπως αυτός ισχύει τη στιγμή της υποβολής του σχετικού Αιτήματος πιστοποίησης ή έγκρισης δανείου. Μέχρι να κριθεί και να οριστικοποιηθεί το αποτέλεσμα της ένστασης που περιγράφεται στην ερώτησή σας (εφόσον αυτή υποβληθεί), ο συνολικός προϋπολογισμός είναι αυτός που αναγράφεται στις σχετικές αποφάσεις ένταξης και στα Τεχνικά Παραρτήματα των επενδύσεων αυτών. Επισημαίνεται ότι ένσταση, κατά τα ανωτέρω, που θα υποβληθεί μέχρι τις 20/3/2014 δεν εξασφαλίζει στο δικαιούχο το δικαίωμα οριστικής ένταξης.

14 ΘΕΜΑΤΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ-ΕΡΓΩΝ (ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ)

14.1 Πιστοποιούνται τιμολόγια αγοράς υλικών (π.χ. σίδερα, τσιμέντο) χωρίς να αιτείται ο επενδυτής την εργασία, κατά την ολοκλήρωση, εφόσον δηλώσει ότι οι εργασίες θα γίνουν με προσωπική εργασία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι πιστοποιούνται. Για την εργασία, αρκεί το γεγονός ότι στην ολοκλήρωση πιστοποιείται Φυσικό Αντικείμενο. Τα παραδοτέα περιορίζονται στα απαιτούμενα και κατάλληλα για κάθε δαπάνη που υποβάλλεται προς πιστοποίηση.

14.2 Για τις περιπτώσεις τουριστικών καταλυμάτων, είναι επιλέξιμες οι κτιριακές δαπάνες επιχείρησης στη περίπτωση που η απαιτούμενη οικοδομική άδεια αναφέρει «οικία» και όχι «επαγγελματικό χώρο»; Να σημειωθεί ότι οι οικοδομικές άδειες τουριστικών καταλυμάτων εκδίδονται με τον χαρακτηρισμό «ΟΙΚΙΑ».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Βασική απαίτηση στην ολοκλήρωση των τουριστικών επενδύσεων με κτιριακές δαπάνες είναι :

- να υπάρχει οικοδομική άδεια εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις για τις δαπάνες αυτές
- να υπάρχει Σήμα ΕΟΤ.

Με το γεγονός της έκδοσης του Σήματος ΕΟΤ, μπορούν να ξεπεραστούν κάποια τυπικά προβλήματα στις αναφορές στην αδειοδότηση της οικοδομής.

14.3 Πως θα γίνεται ο χειρισμός αιτημάτων στα οποία θα ζητείται να πιστοποιηθούν δαπάνες σε υπό τακτοποίηση χώρους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δαπάνες σε υπό τακτοποίηση χώρους, δύναται να είναι επιλέξιμες εφόσον προσκομίζεται η υποβληθείσα αίτηση για τακτοποίηση κτίσματος.

Στην ολοκλήρωση της επένδυσης και εντός του Κανονιστικού Πλαισίου του Προγράμματος, θα εξεταστεί η τακτοποίηση των χώρων αυτών.

15. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

15.1 Επενδυτής ο οποίος ως επαγγελματίας είναι ιδιώτης εργολάβης (φυσικό πρόσωπο), η επένδυση στο πρόγραμμα «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΜΕ» έχει μπει σε ΟΕ υπό σύσταση στην οποία ο ίδιος συμμετέχει κατά 50%, μπορεί να διαχειριστεί κατασκευαστικά (μιας κ αυτό είναι το επάγγελμά του) και να τιμολογήσει το έργο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ναι μπορεί. Εκ της περιγραφής του ερωτήματος συνάγεται ότι εμπλέκονται δύο διαφορετικά ΑΦΜ/Πρόσωπα. Εξυπακούεται ότι, οι όποιες τιμολογήσεις θα κριθούν για το εύλογο του κόστους και για το εργολαβικό κέρδος που, ενδεχομένως, θα εμπεριέχεται σε αυτό.

15.2 Το 30% για τους Δυνητικούς Δικαιούχους πρέπει να αφορά δαπάνες εγκεκριμένες σύμφωνα με την υποβολή ή Δαπάνες που είναι Επιλέξιμες σύμφωνα με τον Οδηγό (Εγκεκριμένη Τροποποίηση);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το 30% για όλους, θα πρέπει να αφορά πάντοτε εγκεκριμένες δαπάνες, είτε βάσει έγκρισης είτε βάσει εγκεκριμένης τροποποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

15.3 Απαιτείται μέχρι και την 20-03-2014 η υποβολή επικαιροποιημένων Υπεύθυνων Δηλώσεων περί σώρευσης ενισχύσεων (DE MINIMIS – ΓΑΚ) των δυνητικά εντασσόμενων έργων;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η σώρευση ενισχύσεων ελέγχεται μέσω του Συστήματος σώρευσης. Επίσης, σύμφωνα με τον Οδηγό του Προγράμματος, έλεγχος σώρευσης γίνεται πριν την ένταξη και κατά την πρώτη εκταμίευση επί ποινή αποκλεισμού / απόρριψης. Επομένως, επικαιροποιημένες Υπεύθυνες Δηλώσεις περί σώρευσης ενισχύσεων (DE MINIMIS – ΓΑΚ) δεν απαιτείται να υποβληθούν μέχρι τις 20/3/2014, ωστόσο απαιτείται, σε κάθε περίπτωση, να υποβληθούν κατά την πρώτη εκταμίευση αν όχι νωρίτερα εξ' αιτίας ευρημάτων του ελέγχου σώρευσης.

15.4 Πως χειριζόμαστε επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περιοχές όπου δεν επιτρέπεται από τις αντίστοιχες διατάξεις η δημιουργία υποδομών ΑΜΕΑ (παραδοσιακοί οικισμοί);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να προβούν σε άλλους είδους υποδομές ΑΜΕΑ (π.χ. ηλεκτρονική υποδομή).

15.5. Για τις δαπάνες οι οποίες θα πραγματοποιηθούν τον 02/2014 δεν μπορούν να κατατεθούν λογιστικές εγγραφές, καθώς οι επιχειρήσεις δεν έχουν προλάβει να ενημερώσουν τα βιβλία τους. Τι λογιστικές εγγραφές θα ζητηθούν γι' αυτές τις περιπτώσεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι λογιστικές εγγραφές είναι απαραίτητο και προαπαιτούμενο να έχουν καταχωριστεί προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη. Στον Οδηγό και ειδικότερα στο Παράρτημα VII αυτού, καταγράφονται αναλυτικά οι απαιτούμενες λογιστικές εγγραφές για την κάθε Κατηγορία Βιβλίων.

15.6 Μια επιχείρηση, η οποία έχει εγκριθεί στο παρόν πρόγραμμα, ενδιαφέρεται να προχωρήσει στη λήψη της προκαταβολής που αφορά μέχρι 100% της δημόσιας επιχορήγησης, προσκομίζοντας ισόποση εγγυητική. Σύμφωνα με τα δικαιολογητικά που απαιτούνται μαζί με την προσκόμιση της εγγυητικής, αναφέρεται ότι θα πρέπει να προσκομιστεί η μετοχική σύνθεση της επιχείρησης που ισχύει αυτή τη στιγμή. Στην περίπτωση που έχει αλλάξει η μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, μετά την υποβολή της πρότασης, μπορεί η επιχείρηση να προχωρήσει στη λήψη της προκαταβολής από το πρόγραμμα; Δεδομένου ότι προς το παρόν δεν υπάρχει η δυνατότητα τροποποίησης της μετοχικής σύνθεσης μέσω του πληροφοριακού συστήματος, πάρα μόνο η λήψη προκαταβολής, θα ήθελα να γνωρίζω πως μπορεί να προχωρήσει η επιχείρηση σε αυτήν την περίπτωση.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι ενέργειες που κατά σειρά απαιτείται να ολοκληρωθούν για την περίπτωση που περιγράφεται στην ερώτηση έχουν ως ακολούθως :

1. Υποβολή προς τον ΕΦΕΠΑΕ σχετικού Αιτήματος τροποποίησης
2. Εξέταση και λήψη απόφασης επί του υποβαλλόμενου αιτήματος
3. Υποβολή προς τον ΕΦΕΠΑΕ αίτησης για τη λήψη προκαταβολής από το ισχύον μετά την τροποποίηση εταιρικό σχήμα (είτε το νέον είτε το αρχικό αν το αίτημα τροποποίησης δεν έγινε δεκτό).

15.7 Κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης που έχει μικρότερο επιχορηγούμενο Π/Υ από τον Εγκεκριμένο π.χ 120.000,00€ εγκεκριμένος, 100.000,00€ επιχορηγούμενος με αντίστοιχη επιχορήγηση 60.000,00€.

Θα πρέπει ο Τ.Α να υλοποιήσει το 100% του εγκεκριμένου Π/Υ (120.000,00€) για να πληρωθεί όλη την επιχορήγηση (60.000,00€); Σε διαφορετική περίπτωση θα γίνεται αναλογική μείωση στην επιχορήγηση (βάσει της αναλογίας Εγκεκριμένος Π/Υ με επιχορήγηση).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η απάντηση είναι θετική και στις δυο ερωτήσεις.

15.8 Οφείλουν οι επενδυτές να προσκομίζουν συμβάσεις κατατεθειμένες στην Δ.Ο.Υ ανεξαρτήτως ποσού για όλα τα Τιμολόγια Παροχής Υπηρεσιών και Τιμολόγια Έργου του επενδυτικού σχεδίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οι συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ της Δικαιούχου επιχείρησης και ενός προμηθευτή της επειδή αυτό προβλέπεται ως υποχρεωτικό παραδοτέο σε Κατηγορία δαπανών, πρέπει να έχουν κατατεθεί στη Δ.Ο.Υ. ανεξαρτήτως ποσού.

15.9 Σε περιπτώσεις που απαιτείται διαχωρισμός χώρου είτε λόγω ύπαρξης και μη επιλέξιμων ΚΑΔ, είτε λόγω επενοικίασης χώρου υφιστάμενης επιχείρησης κατά πόσο αποτελούν επαρκή διαχωριστικά τα πλαστικά πάνελς-κουρτίνες που μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν; Σε οποιαδήποτε περίπτωση αναφέρετε μας τα είδη διαχωριστικών κατασκευών που είναι ή δεν είναι αποδεκτά αντίστοιχα

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το ερώτημα αφορά στην υλοποίηση ενός έργου και εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Σε κάθε περίπτωση, τα ανωτέρω εξετάζονται κατά την επιτόπια επαλήθευση.

Εν γένει, δεν απαιτείται διαχωρισμός χώρου, εκτός αν τέθηκε σχετικός ειδικός όρος στο εγκεκριμένο σε ισχύ Τεχνικό Παράρτημα ή αν αυτό καταγράφεται στα χαρακτηριστικά των εγκεκριμένων δαπανών.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε είδους κατασκευή με την οποία επιτυγχάνεται ουσιαστικός διαχωρισμός χώρων, δύναται να γίνει αποδεκτή.

15.10 Πως αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών με ατομική επιχείρηση οι οποίοι δε διαθέτουν εταιρικό λογαριασμό για τις συναλλαγές τους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δύναται να πιστοποιηθεί η εξόφληση δαπανών μέσω τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης είναι δικαιούχος.

15.11 Να γίνει διευκρίνιση αναφορικά με την επιλεξιμότητα δαπανών επενδυτικών προτάσεων του Προγράμματος που αφορούν σε προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη μέθοδο αυτοπαραγωγού (net metering) που εσχάτως θεσμοθετήθηκε εν αντιθέσει με την προεπιλογή αντίστοιχων αυτόνομων συστημάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τον Οδηγό του Προγράμματος, οι δαπάνες που περιγράφονται στην ερώτηση παρακάτω (προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη μέθοδο αυτοπαραγωγού (net metering)), είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα, εφόσον η παραγόμενη εξ αυτών ηλεκτρική ισχύς:

- αποδεδειγμένα εξυπηρετεί αποκλειστικά τις ανάγκες της επιχείρησης

- δεν υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη εγκατάστασης του συστήματος
- δεν αποφέρει οικονομικό αντάλλαγμα στον αυτοπαραγωγό.

Σημείωση: Οι παραπάνω ερωτήσεις - απαντήσεις δόθηκαν με βάση τα Κανονιστικά κείμενα που ισχύουν για το Πρόγραμμα και δημοσιεύτηκαν κατόπιν έγκρισής τους από την ΕΥΔ/ΕΠΑΕ.